

EUROPEES PARLEMENT

2009 - 2014

Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken

2010/2273(INI)

25.5.2011

ADVIES

van de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken

aan de Commissie werkgelegenheid en sociale zaken

inzake bevordering van het vrij verkeer van werknemers in de Europese Unie
(2010/2273(INI))

Rapporteur voor advies: Vilija Blinkevičiūtė

PA_NonLeg

SUGGESTIES

De Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken verzoekt de ten principale bevoegde Commissie werkgelegenheid en sociale zaken onderstaande suggesties in haar ontwerpresolutie op te nemen:

- gezien artikel 151 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,
 - gezien Richtlijn 91/533/EEG van de Raad van 14 oktober 1991 betreffende de verplichting van de werkgever de werknemer te informeren over de voorwaarden die op zijn arbeidsovereenkomst of -verhouding van toepassing zijn¹,
 - gezien de mededeling van de Commissie van 13 april 2011 getiteld "Akte voor de interne markt: Twaalf hefboomen voor het stimuleren van de groei en het versterken van het vertrouwen – 'Samen werk maken van een nieuwe groei'" (COM(2011)0206), waarin de mobiliteit van werknemers is opgenomen als een van de twaalf essentiële instrumenten,
 - gezien titel I, onder g), van het door de Europese Raad aangenomen Europees migratie- en asielpact², waarin de lidstaten worden opgeroepen een ambitieus beleid te voeren om de harmonieuze integratie te bevorderen van legale immigranten, met inbegrip van specifieke maatregelen om het aanleren van talen en de toegang tot arbeid te bevorderen,
- A. overwegende dat de mobiliteit van werknemers moet worden aangemoedigd in de hele Europese Unie wanneer er nood is aan arbeidskrachten,
- B. overwegende dat werknemers uit de EU te kampen kunnen hebben met moeilijkheden en uitdagingen wanneer ze werk zoeken in een andere lidstaat,
1. dringt bij de lidstaten en de Commissie aan op de versterking van het EU-beleid ter bestrijding van directe en indirecte discriminatie (waarbij specifieke aandacht moet worden besteed aan de bestrijding van discriminatie op grond van etnische oorsprong), de uitbuiting van uit de EU afkomstige migrerende werknemers in de Europese Unie en het misbruik van hun rechten als gevolg van hun ontoereikende kennis van talen en de wetten die van toepassing zijn op hun tewerkstelling in de ontvangende lidstaat;
 2. is van mening dat migrerende werknemers in staat moeten zijn te communiceren in één van de officiële talen van de ontvangende lidstaat om op die manier hun integratie mogelijk te maken en om een optimale productiviteit op het werk te kunnen bereiken, en verklaart dat lidstaten over het recht moeten beschikken om taalvereisten vast te leggen voor bepaalde specifieke en technische banen; is daarom van mening dat taalonderwijs in talen van de ontvangende lidstaat kosteloos ter beschikking moet worden gesteld van migrerende werknemers; betreurt echter beleid van lidstaten dat erop gericht is de toegang van EU-werknemers tot sociale zekerheid en sociale dienstverlening te beperken door dit afhankelijk te maken van de vereiste de taal van de ontvangende lidstaat te kennen;

¹ PB L 288 van 18.10.1991, blz. 32.

² Document 13440/08 van de Raad.

3. roept de Commissie en de lidstaten op vreemdelingenhaat te bestrijden door de middelen voor integratie en informatie ter beschikking te stellen en wederzijds begrip, culturele diversiteit en respect in de lidstaten te bevorderen waar mobiele werknemers te gast zijn;
4. roept de Commissie op te waarborgen dat de lidstaten Richtlijn 2004/38/EG ten uitvoer leggen zonder enige vorm van discriminatie, met inbegrip van discriminatie op grond van seksuele gerichtheid; herinnert de Commissie aan eerdere oproepen om het vrije verkeer van alle EU-burgers en hun families te waarborgen, met inbegrip van zowel geregistreerde partnerschappen als huwelijken, zonder rekening te houden met seksuele gerichtheid;
5. roept de lidstaten op Richtlijn 96/71/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 1996 betreffende de terbeschikkingstelling van werknemers met het oog op het verrichten van diensten¹ volledig ten uitvoer te leggen, en is verheugd over het door de Commissie aangekondigde initiatief om de omzetting, uitvoering en handhaving ervan te verbeteren en te versterken;
6. is van mening dat mobiliteit enkel op een effectieve manier kan worden bevorderd door middel van wezenlijke verbeteringen op het vlak van de solidariteit en gedeelde verantwoordelijkheid van de lidstaten en door de totstandbrenging van een duidelijk wetgevingskader voor legale migratie;
7. benadrukt dat de mobiliteit van werknemers een zeer nuttig instrument kan zijn om het concurrentievermogen van kmo's, die instaan voor 67,1% van de banen in de EU, te verbeteren;
8. verzoekt de Commissie en de lidstaten de EU-burgers op een actieve manier te overtuigen van de mogelijkheden die worden geboden door het vrije verkeer van werknemers en de voordelen van de Europese arbeidsmarkt duidelijk te maken;
9. benadrukt dat de totstandbrenging van een ruimte zonder binnengrenzen waar EU-burgers en onderdanen van derde landen zich vrij kunnen bewegen en vrij kunnen werken één van de belangrijkste verwezenlijkingen van de Europese Unie is;
10. roept de lidstaten op hun bepalingen te herzien die de overgangsperioden voor de toegang tot hun arbeidsmarkten regelen, die op lange termijn negatieve gevolgen kunnen hebben voor de fundamentele waarden en rechten die zijn verankerd in de EU-verdragen, zoals vrij verkeer, non-discriminatie en solidariteit en gelijke rechten; is bijgevolg verheugd over het recente besluit van enkele lidstaten om hun arbeidsmarkten volledig open te stellen voor sommige van de lidstaten die in 2004 tot de EU zijn toegetreden en betreurt de recente wetgevingsvoorstellen in andere lidstaten die tot doel hebben de rechten van werknemers van lidstaten die in 2004 en 2007 tot de EU zijn toegetreden te ondermijnen; vraagt de Commissie te onderzoeken of dergelijk beleid in strijd is met het EU-recht;

¹ PB L 18 van 21.1.1997, blz. 1.

11. dringt er bij de lidstaten op aan te zorgen voor de correcte omzetting en uitvoering van Richtlijn 2004/38/EG van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 betreffende het recht van vrij verkeer en verblijf op het grondgebied van de lidstaten voor de burgers van de Unie en hun familieleden¹ om op die manier het recht op vrij verkeer en verblijf van alle EU-burgers en hun familieleden te versterken en te vereenvoudigen; vraagt de Commissie nauwgezet toezicht te houden op de uitvoering van deze richtlijn;
12. benadrukt dat arbeidsbeperkingen een obstakel vormen voor de werking van de interne markt en dat de economische crisis aantoont dat het nodig is te zorgen voor de bevordering van vrije arbeidsmobiliteit die zelfregulerend is, zorgt voor flexibiliteit, en het zwartwerk en de werkloosheid terugdringt;
13. wijst er nogmaals op dat, teneinde inconsistenties binnen de interne markt van de EU te vermijden, de lidstaten met het oog op tewerkstelling voorrang moeten geven aan EU-burgers en voorrang kunnen geven aan onderdanen van derde landen die naar hooggekwalificeerde banen solliciteren, zoals uiteengezet in Richtlijn 2009/50/EG van de Raad van 25 mei 2009 betreffende de voorwaarden voor toegang en verblijf van onderdanen van derde landen met het oog op een hooggekwalificeerde baan²; onderstreept dat het belangrijk is aanvragen voor een blauwe kaart van de EU te weigeren voor sectoren van de arbeidsmarkt met een beperkte toegang voor werknemers uit andere lidstaten in het kader van overgangsregelingen;
14. wijst erop dat de bevordering van de mobiliteit van werknemers door middel van Europese regelgeving moet worden aangevuld met wettelijke bepalingen van de EU die zorgen voor billijke arbeidsvoorwaarden en een gelijke behandeling voor migrerende werknemers en die voorzien in effectieve sancties, rechtsmiddelen en beroepsprocedures wanneer de rechten van werknemers niet worden nageleefd, als instrumenten om de ongelijkheden tussen werknemers in de EU te verminderen; erkent dat moet worden voorzien in passende rechtsbijstand voor grensoverschrijdende werknemers in dergelijke omstandigheden;
15. benadrukt dat "rechten van werknemers" enkel ten uitvoer kunnen worden gelegd indien en wanneer een migrant uit de EU tewerkgesteld is in een wettelijk bezoldigde bezigheid in de ontvangende lidstaat;
16. is van mening dat de mobiliteit van de arbeidskrachten binnen de Europese Unie van essentieel belang is voor het economisch herstel en de verwezenlijking van de doelstellingen in het kader van de Europa 2020-strategie; dringt er bijgevolg bij de lidstaten die nog steeds arbeidsmarktbeperkingen toepassen met betrekking tot Roemeense en Bulgaarse onderdanen op aan om deze beperkingen tegen eind 2011 te verwijderen, in overeenstemming met de termijn die is vastgelegd in het toetredingsverdrag;

¹ PB L 158 van 30.4.2004, blz. 77.

² PB L 155 van 18.6.2009, blz. 17.

17. vraagt nauwere en meer efficiënte samenwerking tussen de bevoegde nationale autoriteiten bij het controleren of arbeidsovereenkomsten in overeenstemming zijn met de nationale en de EU-regelgeving; wijst erop dat wederzijdse bijstand en informatie-uitwisseling tussen de lidstaten gewaarborgd moeten zijn in geval van overtredingen; vraagt de Commissie toezicht te houden op dit proces;
18. dringt er bij de lidstaten op aan de uitvoering van richtlijn 91/553/EEG te verbeteren met betrekking tot de informatie die werknemers minstens van hun werkgever moeten ontvangen over hun arbeidsverhouding, met inbegrip van alle relevante bepalingen betreffende hun arbeidssituatie in de ontvangende lidstaat;
19. merkt op dat migrerende werknemers uit de EU zich misschien niet bewust zijn van hun recht op sociale, onderwijs- en gezondheidsdiensten in het ontvangende land; roept de lidstaten en de Commissie daarom op beter informatie te verstrekken over de rechten, mogelijkheden en instrumenten met betrekking tot vrij verkeer voor mobiele werknemers, hun familieleden en belanghebbenden, zowel op brede als op individuele basis;
20. roept de Commissie op tot verbetering van het huidige rechtskader voor de erkenning van diploma's en beroepskwalificaties;
21. roept de Commissie op gebruik te maken van het Eures-netwerk en andere Europese instrumenten die zorgen voor advies en arbeidsbemiddeling om op die manier meer toegankelijke en transparante informatie aan te bieden met betrekking tot de rechten die familieleden van migrerende werknemers hebben, met name op het vlak van hun recht op werk, hun sociale rechten en het recht van hun kinderen op onderwijs in het ontvangende land;
22. wijst erop dat een verhoogde mobiliteit van werknemers eveneens vereist dat wordt gezorgd voor de actieve betrokkenheid van sociale partners, en met name van de vakbonden, om de werknemers in kwestie, en met name degenen die tijdelijk in het buitenland werken, gepaste en effectieve informatie, steun en bescherming te doen toekomen met betrekking tot hun sociale en arbeidsrechten;
23. dringt er bij de lidstaten op aan nauwer toezicht te houden op de activiteiten van arbeidsbureaus en het misbruik van migrerende werknemers afkomstig uit de EU in de Europese Unie te bestrijden, om ervoor te zorgen dat de rechten van deze migrerende werknemers worden geëerbiedigd;
24. roept de Commissie op Verordening (EEG) nr. 1612/68 van de Raad van 15 oktober 1968 betreffende het vrije verkeer van werknemers binnen de Gemeenschap¹ te herzien om rekening te houden met de door het Europees Parlement in deze resolutie uiteengezette voorstellen;

¹ PB L 257 van 19.10.1968, blz. 2.

25. vraagt een betere samenwerking tussen de EU, de lidstaten en derde landen op het vlak van de ontwikkeling van succesvol, eerlijk en transparant EU-beleid met betrekking tot immigratie en migratie binnen de EU voor werknemers afkomstig uit derde landen, op basis van solidariteit met derde landen en op basis van de behoeften op de EU-arbeidsmarkt in de context van de huidige demografische uitdagingen en vooruitzichten op economische ontwikkeling;
26. wijst erop dat EU-onderdanen die werken in een andere lidstaat hun recht om te stemmen bij nationale verkiezingen kunnen verliezen na een bepaalde periode; is van mening dat de Commissie deze situatie moet herzien met de lidstaten en dat het bewustzijn van het actief en passief kiesrecht bij zowel plaatselijke als Europese verkiezingen moet worden bevorderd;
27. is van mening dat de lidstaten ervoor moeten zorgen dat de kinderen van mobiele werknemers uit de EU niet te kampen hebben met moeilijkheden met betrekking tot hun nationaliteit of burgerschap door de arbeidskeuzes van hun ouders, en dat de bijzondere behoeften van kinderen van mobiele werknemers op een adequate manier moeten worden onderzocht om te zorgen voor effectieve beleidsmaatregelen.

UITSLAG VAN DE EINDSTEMMING IN DE COMMISSIE

Datum goedkeuring	25.5.2011
Uitslag eindstemming	+: 40 -: 4 0: 3
Bij de eindstemming aanwezige leden	Jan Philipp Albrecht, Alexander Alvaro, Roberta Angelilli, Vilija Blinkevičiūtė, Mario Borghezio, Emine Bozkurt, Simon Busuttil, Philip Claeys, Carlos Coelho, Cornelia Ernst, Tanja Fajon, Hélène Flautre, Kinga Gál, Kinga Göncz, Nathalie Griesbeck, Sylvie Guillaume, Anna Hedh, Salvatore Iacolino, Sophia in 't Veld, Lívia Járóka, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Timothy Kirkhope, Juan Fernando López Aguilar, Baroness Sarah Ludford, Monica Luisa Macovei, Véronique Mathieu, Louis Michel, Claude Moraes, Jan Mulder, Antigoni Papadopoulou, Georgios Papanikolaou, Carmen Romero López, Csaba Sógor, Rui Tavares, Wim van de Camp, Daniël van der Stoep, Axel Voss, Manfred Weber, Tatjana Ždanoka
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervanger(s)	Mara Bizzotto, Monika Hohlmeier, Franziska Keller, Marian-Jean Marinescu, Mariya Nedelcheva, Hubert Pirker, Marie-Christine Vergiat
Bij de eindstemming aanwezige plaatsvervanger(s) (art. 187, lid 2)	Knut Fleckenstein